2026-69-RE

Causa 2026-69-RE

(Davies Cellini i Cotrim Vieira c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 435-2026. Recurs d'empara

Sentència del 16 de novembre del 2026

BOPA núm. 135, del 25 de novembre del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 4 de setembre del 2026, per les representacions processals respectives dels Srs. Raúl i Jorge Davies Cellini i de la Sra. Andrea Cotrim Vieira, mitjançant el qual interposen un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia en el marc de la causa Diligències Prèvies 8000232/2015, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució, i, atès que demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que declari que els recurrents tenen dret a ser indemnitzats per aquesta raó, i que "*s'intimi a la Batllia per a que en el termini màxim de tres (3) mesos dicti resolució fonamentada per a fer cessar la vulneració del dret fonamental*";

Vista la Constitució, especialment, els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 9 de setembre del 2026 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 28 de setembre del 2026, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'un presumpte delicte de blanqueig de diners o valors, el 10 de novembre del 2015, la Batllia de Guàrdia (Penal) va dictar un aute en què decidia el bloqueig, el control de moviments i l'embargament dels comptes i dels béns dels recurrents, facultant expressament el Servei de Policia per completar la investigació en curs.

1.2. El 6 de maig del 2022, la representació processal dels Srs. Raúl i Jorge Davies Cellini i de la Sra. Andrea Cotrim Vieira va presentar un primer recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia en el marc de la causa Diligències Prèvies 8000232/2015, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució (causa 2022-31-RE).

1.3. El 14 de juliol del 2022, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència mitjançant la qual decidia estimar aquest recurs d'empara, declarar que s'havia vulnerat el dret fonamental dels recurrents a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució i declarar també que aquests tenien dret a ser indemnitzats en la quantitat que assenyalés l'òrgan competent al respecte.

1.4. El 21 de gener del 2025, la representació processal dels recurrents va presentar un segon recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia en el marc de la mateixa causa, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució (causa 2025-5-RE).

1.5. El 14 d'abril del 2025, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència mitjançant la qual decidia desestimar aquest recurs d'empara.

1.6. El 4 de setembre del 2026, les representacions processals respectives dels Srs. Raúl i Jorge Davies Cellini i de la Sra. Andrea Cotrim Vieira van interposar el tercer recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia en el marc de la causa Diligències Prèvies 8000232/2015, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Els recurrents exposen que, el 16 de novembre del 2025, van sol·licitar per setena vegada des del 19 de novembre del 2016, l'aixecament de les mesures cautelars adoptades per l'aute del 10 de novembre del 2015, i, en aquest darrer cas per caducitat.

- Els dies 9 de març i 14 d'abril del 2026, van presentar escrits d'insistiment respecte de la mateixa petició, però, ni el Ministeri Fiscal ha informat sobre aquesta petició, ni la Batllia l'ha resolt. I, afegeixen que la manca de resolució no solament vulnera el dret a un judici de durada raonable, sinó que pot estar infringit el principi de *non bis in idem*, a causa de "*l'Acord de Conformitat*", al qual van

arribar amb les autoritats judicials de Brasil.

- No obstant això, la pretensió del recurs d'empara es concreta en què es declari la vulneració d'un judici de durada raonable, en què es reconegui el dret a la indemnització escaient i en què s'insti a la Batllia per tal que en un termini màxim de 3 mesos es dicti una resolució fonamentada per fer cessar la vulneració denunciada.

- Per aquests motius, demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració del dret esmentat.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal considera que la desestimació d'aquest recurs d'empara és procedent.

- En primer terme, al·lega que si s'analitza l'activitat processal desplegada, des del mes d'abril del 2025 (sentència constitucional del 14 d'abril del 2025 que desestima l'existència de la vulneració del dret a un judici de durada raonable) fins ara, es desprèn que la causa és complexa, atès que consta de 14 volums i de més de 5.700 folis i que s'han emès diverses comissions rogatòries internacionals a Brasil, a Suïssa, a Perú i a l'Uruguai.

- Així, posa en relleu que des de la data esmentada, és a dir, el 14 d'abril del 2025, les autoritats brasileres van retardar la declaració dels inculpats fins al 21 de maig del mateix any; el 4 de juliol del 2025 es va rebre la contesta de Brasil respecte de les declaracions dels inculpats i, el 17 de novembre del 2025, es va rebre contesta a l'ofici de maig del 2025, en què es demanava una còpia del "*acuerdo de colaboración premiada*" signat entre els recurrents i les autoritats competents de Brasil; el 21 de novembre del 2025 les autoritats brasileres demanaven informació sobre les proves exigides i sobre els fets objecte d'investigació. Aquest complement es va traduir i va ser enviat el 15 de desembre del 2025; el 12 de gener del 2026 es va fixar la declaració d'un encausat pel mes d'abril del 2026 i al mes de febrer, es va nomenar la intèrpret de llengua anglesa; i, el 30 d'abril del 2026, les autoritats brasileres van contestar la comissió rogatòria internacional, informant que no atenien la sol·licitud.

- El Ministeri Fiscal posa en relleu també les mancances estructurals i de mitjans humans que impedeixen practicar, dins els terminis i amb la qualitat desitjada, els trasllats i les actuacions

judicials.

- Així doncs, declara que s'oposa a aquest recurs d'empara i demana al Tribunal Constitucional que el desestimi íntegrament, per no haver-se vulnerat el dret fonamental invocat pels recurrents.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. La jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional ha establert quins són els paràmetres que s'han de prendre en consideració per poder concloure si la durada d'un judici és o no és raonable (veg. per ex. les sentències del 14 de març del 2001 -causa 2000-17-RE-, del 7 de setembre del 2005 -causa 2005-21-RE-, del 7 de maig del 2018 -causes 2017-38-RE i 2017-54-RE-, del 7 de setembre del 2018 -causa 2018-10-RE-, del 19 de desembre del 2018 -causa 2018-50-RE-, del 22 de maig del 2019 -causa 2019-14-RE, del 13 de juliol del 2020 -causa 2020-19-RE-, del 14 de febrer del 2022 -causa 2021-97-RE-, del 20 d'abril del 2022 -causa 2022-23-RE-, del 7 de setembre del 2022 -causa 2022-39-RE-, del 19 de maig del 2025 -causes 2025-14-RE i 2025-18-RE-, del 16 de juny del 2025 -causa 2025-23-RE-, del 18 de desembre del 2025 -causa 2025-77-RE- i, més recentment, del 27 d'abril del 2026 -causes 2026-4-RE i 2026-10-RE- i del 15 de juny del 2026 -causes 2026-23-RE i 2026-31-RE.

I aquesta doctrina del Tribunal Constitucional s'alinea amb la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (veg. la sentència del 13 de juliol de 1983, recaiguda en el cas Zimmermann i Steiner c/ Suïssa, així com la sentència del 27 de juny del 2000, recaiguda en el cas Frydlender c/ França).

3.2. La concreció de la durada "*raonable*", com a concepte jurídic indeterminat, exigeix valorar la complexitat processal, el temps transcorregut, l'actitud processal de les parts i l'activitat dels tribunals (veg. les sentències del 25 de maig del 2007 -causa 2007-2-RE- i del 10 d'octubre del 2016 -causa 2016-8-RE), d'acord amb les peculiaritats del cas concret (veg. les sentències del 15 de desembre del 2014 -causa 2014-23-RE- i del 17 de febrer del 2025 -causa 2024-81-RE).

3.3. Si traslladem les consideracions anteriors al cas actual es pot constatar que la causa que ens ocupa és una causa penal que presenta una notable complexitat processal derivada no solament dels milers de folis que la conformen, sinó de l'existència de més d'un encausat i de la necessitat per concloure la instrucció d'emetre comissions rogatòries internacionals a països com Suïssa, Perú,

Uruguai i Brasil.

A més, de l'informe del Ministeri Fiscal i de les actuacions processals s'extreu que durant aquests mesos -des del mes d'abril del 2025 fins ara- tot i que els recurrents consideren que s'ha infringit el seu dret a un judici de durada raonable, comprès en l'article 10 de la Constitució, s'han portat a terme activitats instructores rellevants. En aquest sentit, s'han reclamat a les autoritats de Brasil les declaracions dels encausats; se'ls ha donat contesta sobre determinats mitjans probatoris i sobre els fets objecte d'investigació; s'ha fixat la declaració d'un altre encausat amb el nomenament d'un intèrpret de llengua anglesa; i, s'ha sol·licitat la còpia de l'acord de col·laboració que els recurrents van signar amb les autoritats brasileres sobre evasió de capitals.

D'altra banda, la causa no solament és complexa processalment, sinó que també ho és des del punt de vista del seu objecte, ja que es tracta d'una causa laboriosa en relació amb el seu caire financer i econòmic.

3.4. De les observacions anteriors se'n deriva que l'òrgan judicial instructor ha desplegat, en aquest període assenyalat pels recurrents, activitats continuades i adreçades a concloure la investigació dels fets que van motivar l'obertura de les diligències penals, de manera que no es pot considerar que s'hagi vulnerat el dret a un judici de durada raonable, establert a l'article 10 de la Constitució.

3.5. La desestimació del recurs d'empara comporta la imposició de les costes processals a la part recurrent -arg. article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat per les representacions processals respectives dels Srs. Raúl i Jorge Davies Cellini i de la Sra. Andrea Cotrim Vieira contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia en el marc de la causa Diligències Prèvies 8000232/2015.

2. Declarar que no s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable, establert a l'article 10.2 de la Constitució.

3. Imposar a la part recurrent les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs d'empara.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a les representacions processals respectives dels recurrents, a la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 16 de novembre del 2026.

Pere Pastor Vilanova — President

Víctor Torre de Silva López de Letona — Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Joan Manel Abril Campoy

Magistrat